

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА**

Е

НАЦРТ

**ЗАКОН
О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О
ЗАШТИТИ ПОТРОШАЧА У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ**

Бања Лука, март 2021. године

ЗАКОН
О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О
ЗАШТИТИ ПОТРОШАЧА У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

Члан 1.

У Закону о заштити потрошача у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, бр. 6/12, 63/14 и 18/17) у члану 2. у тачки ф) последије ријечи: „потрошача“ додају се ријечи: „или било који уговор на основу којег трговац преноси или се обавезује да ће пренијети власништво над робом на потрошача, а потрошач плаћа или се обавезује да ће платити цијену те робе и услуга, укључујући сваки уговор чији су предмет и роба и услуга“.

Члан 2.

У члану 13. последије става 5. додају се нови ст. 6, 7, 8, 9. и 10. који гласе:
„(6) Трговац је обавезан да испоручи потрошачу производ или услугу без одлагања, а најкасније у року од 30 дана од дана преузете уговорне обавезе, ако није другачије уговорено, те да на рачуну или другој исправи читљиво и јасно напише рок испоруке.
(7) Ако трговац не изврши уговорену обавезу у року из става б. овог члана, а испуњење обавезе у року је битан елемент уговора, уговор се раскида.
(8) Изузетно од става б. овог члана, потрошач може продужити уговор ако да писмену сагласност за накнадни рок испуњења уговора.
(9) Ако трговац ни у накнадном року не изврши уговорну обавезу, уговор се раскида.
(10) У случају раскида уговора, трговац је дужан да одмах, а најкасније у року од седам дана од дана раскида уговора, врати потрошачу плаћени износ.“
Досадашњи ст. 6. и 7. постају ст. 11. и 12.

Члан 3.

У члану 18. последије става 9. додаје се нови став 10. који гласи:
„(10) Забрањено је да трговац наплаћује издавање и слање опомена потрошачу ради наплате доспјелих новчаних потраживања.“
Досадашњи ст. 10, 11. и 12. постају ст. 11, 12. и 13.
Последије досадашњег става 12. који је постао став 13. додају се нови ст. 14, 15, 16, 17. и 18. који гласе:
„(14) Трговци који пружају услуге морају имати цјеновник услуга истакнут у продајном, односно пословном простору, лако доступан потрошачу.
(15) Истакнуте цијене у цјеновнику морају бити јасне, видљиве и читљиве, а уз цијену услуге, трговац је дужан у цјеновнику навести и врсту услуге.
(16) Ако трговац, с обзиром на број и разноврсност услуга, није у могућности све услуге које пружа истаћи на цјеновнику, тада цијену услуге мора истаћи у облику:
а) каталога услуга с цијенама,
б) посебне брошуре или проспекта с недвосмисленим описом услуга и цијенама услуга,

- в) на други одговарајући начин, лако доступан потрошачу.
- (17) Ако трговац нуди вршење услуга у посебном одјељењу продајног објекта, ценовник услуга мора бити истакнут у том одјељењу.
- (18) Уколико се услуга пружа изван пословних просторија трговца, у цијену услуге морају бити истакнути и сви припадајући трошкови услуге.“

Члан 4.

Члан 19. мијења се и гласи:

- „(1) Независно од општих одредаба у уговорним односима, новчана обавеза коју потрошач плаћа путем банке, јавног поштанског оператера или другог лица које у складу са законом пружа услуге платног промета, сматра се измиреном на дан када су банка, јавни поштански оператер или друго лице које у складу са законом пружа услуге платног промета, ако су примили платни налог потрошача.
- (2) Уколико није другачије уговорено, ако трговац захтијева или изричито условљава куповину производа или пружање услуге уплатом аванса у дјелимичном или укупном износу, или уплатом тог износа у ратама, а производ испоручи или услугу пружи у року дужем од 30 дана од дана уплате, дужан је да потрошачу приликом испоруке обрачуна и исплати камате по стопи пословне банке трговца за орочене штедне улоге на три мјесеца, за цијело раздобље рачунајући од дана примљеног аванса до дана испоруке производа или пружене услуге.
- (3) Ако трговац није испунио уговор, дужан је вратити потрошачу уплаћени аванс, најкасније у року од седам дана од дана раскида уговора.“

Члан 5.

У члану 25. послије става 6. додаје се нови став 7. који гласи:

- „(7) Трговац је дужан да приговоре које прими путем поште или електронским путем евидентира и одложи у Књигу рекламација по редослиједу пријема, те да потрошачу без одгађања достави, у писаној или електронској форми, потврду пријема приговора која мора да садржи редни број листа из Књиге рекламација у коју је приговор одложен.“

Члан 6.

Члан 26. мијења се и гласи:

- „(1) Ако производ има недостатак, трговац је дужан да по захтјеву и избору потрошача:
- а) поправи производ без додатних трошкова за потрошача, или
 - б) замијени производ без додатних трошкова за потрошача, или
 - в) изврши поврат уплаћеног износа и надокнади трошкове поврата производа са недостатком у року до седам дана од дана прихватања рекламације потрошача, или
 - г) снизи цијену производа, уколико је снижење прихватљиво за обје стране.
- (2) Трговац је дужан да поправку или замјену изврши у примјереном року, али не дуже од 30 дана од дана подношења захтјева, те да плати све трошкове у вези са отклањањем недостатка као што су рад, материјал, преузимање, испорука и слично.
- (3) Трговац је дужан да по избору потрошача омогући замјену или одговарајуће умањење цијене или изврши поврат уплаћеног износа и надокнади трошкове поврата производа са недостатком, уколико се након прве поправке појави исти или сличан недостатак на истом производу.
- (4) У случају објективних разлога због којих трговац није у могућности испоштовати рок из става 2. овог члана, рок се може продужити најдуже за 15 дана уз изричиту

сагласност потрошача само једном, а уколико се не испоштује додатни рок, потрошач има право на раскид уговора.

(5) Трговац је одговоран за недостатак на производу у року до двије године од дана преласка ризика на потрошача, изузев код продаје половне робе када се може уговорити краћи рок, али не краћи од годину дана.

(6) Ако се недостатак на производу појави у року до шест мјесеци од дана куповине, претпоставља се да је недостатак постојао у моменту куповине који потрошач не мора доказивати, осим ако је та претпоставка у супротности са природом производа или природом недостатка.

(7) Уз захтјев за отклањање недостатка на производу потрошач прилаже копију рачуна или други доказ о куповини који подразумева:

- а) овјерену гаранцију,
- б) отпремницу,
- в) слип – у случају плаћања банковном картицом,
- г) извод са текућег рачуна,
- д) потврду о пријему робе,
- ђ) признаницу и слично.

(8) Права из става 1. овог члана не утичу на право потрошача да од трговца захтијева накнаду штете због недостатка на производу, у складу са општим правилима о одговорности за штету.

(9) Потрошач је дужан да трговца обавијести, у писаној форми, о недостатку на производу у року од 60 дана од дана када је недостатак откривен, а најкасније прије истека рока из става 5. овог члана, након тог рока потрошач губи права која му по том основу припадају.

(10) Трговац одговара за недостатак на производу који настане као посљедица неправилне инсталације или монтаже коју је извршио трговац или друго лице које он овласти, или настане као посљедица неправилне инсталације или монтаже због недостатка у упутству за инсталацију или монтажу.“

Члан 7.

У члану 27. став 1. мијења се и гласи:

„(1) Ако услуга има недостатак, трговац је дужан да, по захтјеву потрошача недостатак отклони, на начин да:

- а) услугу поново обави или доврши без додатних трошкова за потрошача у примјереном року, али не дуже од 30 дана од дана подношења захтјева, или
- б) снизи уговорену цијену услуге, уколико је снижење прихватљиво за обје стране.“

У ставу 3. ријеч: „скривени“ брише се.

Став 4. мијења се и гласи:

„(4) Ако је у гарантној изјави дат дужи рок од двије године, на захтјев из става 1. овог члана примијениће се рок из гарантне изјаве.“

У ставу 5. послије ријечи: „рачуна“ додају се ријечи: „или други доказ о куповини из члана 26. став 7. овог закона“.

У ставу 6. ријеч: „скривени“ брише се.

Члан 8.

У члану 28. став 1. брише се.

Послије досадашњег става 2. који постаје став 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„(2) Ако трговац оспорава рекламацију за недостатак који се појавио у року до шест мјесеци од куповине, дужан је да уз одговор, у писаној форми, приложи стручно мишљење овлаштеног тијела или овлаштеног судског вјештака у Републици.“

Члан 9.

Члан 29. мијења се и гласи:

„Ако трговац у одговору, у писаној форми, оспорава недостатак који се појавио након рока од шест мјесеци од куповине, али не дуже од двије године, односно годину дана за половне производе, а потрошач не одустаје од свог захтјева, потрошач може затражити стручно мишљење о недостатку од овлаштеног тијела или овлаштеног судског вјештака у Републици, а трошкове вјештачења сноси трговац уколико се вјештачењем докаже недостатак.“

Члан 10.

У члану 30. у ставу 1. ријечи: „у складу са чланом 26. став 1. тачка а)“ замјењују се ријечима: „на поправак“.

Послије става 3. додају се нови ст. 4, 5. и 6. који гласе:

„(4) У случају поправке, гарантни рок се продужава онолико колико је потрошач био лишен употребе производа.

(5) Ако је, због неисправног функционисања, извршена замјена производа или њена битна поправка, гарантни рок почиње поново тећи од замјене или поправке, а ако је замијењен или битно поправљен само неки дио производа, гарантни рок почиње поново тећи само за тај дио.

(6) Рок одговорности трговца за недостатак на производу продужава се за вријеме које је потребно за отклањање недостатка.“

Члан 11.

У члану 47. у ставу 2. послије ријечи: „Републике“ додају се ријечи: „и на својој интернет страници“.

У ставу 3. послије ријечи: „форми“ додају се ријечи: „на основу општих услова, као и да потрошача обавијести, у писаној форми, о свакој промјени услова пружања економских услуга из уговора, најкасније мјесец дана прије почетка примјене тих услова“.

Став 5. мијења се и гласи:

„(5) Трговац из става 1. овог члана мора уговором омогућити потрошачу право на раскид уговора уколико потрошач није сагласан са промјеном цијене, односно тарифе, због измјене општих услова пословања или других битних елемената уговора који су неповољнији по потрошача, као и због престанка кориштења услуге, при чему је потрошач обавезан да плати износ за услуге које су му пружене до раскида уговора, а трговац је обавезан да, без додатних трошкова за потрошача, преузме опрему коју је инсталирао ради омогућавања кориштења услуге.“

Послије става 6. додаје се нови став 7. који гласи:

„(7) На захтјев потрошача или удружења за заштиту потрошача које власти потрошач, трговац је дужан да бесплатно достави услове пружања услуга, уколико нису објављени на интернет страници трговца.“

Члан 12.

У члану 51. послије става 4. додаје се нови став 5. који гласи:

„(5) У одговору комисија из става 3. овог члана мора да наведе да ли уважава потрошачки приговор, да образложи своју одлуку по приговору и понуди конкретан приједлог за разрешење потрошачког приговора.“

Члан 13.

У члану 52. послије става 2. додаје се нови став 3. који гласи:

„(3) Савјетодавно тијело и комисију за рјешавање рекламација потрошача финансира надлежни орган, односно трговац који га оснива, у складу са својим интерним актом.“

Члан 14.

Члан 54. мијења се и гласи:

„(1) Трговац може да обустави пружање услуга од општег економског интереса ако потрошач не измири своје текуће обавезе за пружене услуге у року од два мјесеца од дана доспјелости обавезе.

(2) Трговац је дужан да потрошача прије обуставе из става 1. овог члана, у писаној или електронској форми:

а) упозори на обавезе по основу уговора,

б) позове да измири заостале обавезе у року који не може бити краћи од 30 дана од дана достављања упозорења.

(3) Трговац који пружа економску услугу, или друго правно или физичко лице које заступа трговца, не може потрошачу додатно наплаћивати трошкове у вези са наплатом доспјелих новчаних потраживања.”

Члан 15.

У члану 123. ст. 2. и 3. мијењају се и гласе:

„(2) Удружења потрошача оснивају потрошачи ради унапређења, остваривања и заштите својих права.

(3) Удружења за заштиту потрошача су непрофитна и независна од трговаца или њихових удружења, органа власти и политичких странака.“

Став 5. мијења се и гласи:

„(5) Савез удружења за заштиту потрошача оснива се ради бољег утицаја на политику заштите потрошача, ради представљања и учешћа у раду у органима и организацијама на републичком, локалном или на нивоу БиХ, као и ради представљања и учешћа у раду у међународним организацијама потрошача, а може га основати најмање три удружења из става 1. овог члана.“

Послије става 5. додаје се нови став 6. који гласи:

„(6) Удружења или савези потрошача не могу стицати и користити финансијска средства од трговца и других учесника на тржишту, осим у случајевима пружања услуга уз накнаду као што је котизација за организовање семинара, конференција, округлих столова или сличних активности или по основу накнаде за рад у комисијама за рјешавање рекламација.“

Члан 16.

У члану 124. у ставу 2. послије ријечи: „удружења“ додају се ријечи: „и савеза“.

У тачки а) ријечи: „за заштиту потрошача“ бришу се.

У тачки в) ријечи: „рада удружења за заштиту потрошача“ бришу се.

У ставу 4. ријечи: „из ст. 1. и 2.“ замјењују се ријечима: „из става 2. тачка б)“.

Став 6. мијења се и гласи:

„(6) Јединице локалне самоуправе дужне су да учествују у заштити потрошача на свом подручју предузимањем мјера и активности из своје надлежности, а нарочито да подстичу дјеловање организација потрошача ради бољег информисања, савјетовања и едукације потрошача у циљу остваривања њихових права и интереса, као и да помажу рад организација потрошача, нарочито обезбјеђивањем простора и других услова за њихов рад, у складу са могућностима.“

Члан 17.

У члану 125. у тачки ј) послије ријечи: „став 1. овог закона“ ријеч: „и“ брише се и додаје се запета.

У тачки к) тачка се замјењује запетом, а послије тачке к) додаје се нова тачка л) која гласи:

„л) организују семинаре, конференције, округле столове и обављају друге активности и то за потрошаче без накнаде, а за трговце и друге учеснике на тржишту – уз могућност наплате котизације.“

Члан 18.

У члану 139. послије става 2. додаје се нови став 3. који гласи:

„(3) Надлежни инспектор ће рјешењем наложити отклањање недостатака и одредити рок за поступање ако:

а) трговац у року из члана 13. став 10. овог закона не врати потрошачу плаћени износ,

б) трговац није потрошачу вратио уплаћени аванс у року из члана 19. став 3. овог закона,

в) трговац приговоре које прими путем поште или електронским путем не евидентира и одложи у Књигу рекламација по редослиједу пријема, потрошачу без одгађања, у писаној или електронској форми, не достави потврду пријема приговора, која мора да садржи редни број листа из Књиге рекламација у коју је приговор одложен (члан 25. став 7),

г) трговац не омогући потрошачу замјену, одговарајуће умањење цијене, поврат уплаћеног износа и надокнади трошкове поврата производа са недостатком (члан 26. став 3. овог закона),

д) трговац потрошачу, у случају недостатка на услузи, без додатних трошкова за потрошача, услугу поново не обави или је не доврши, или не снизи цијену услуге уколико је снижење прихватљиво за обје стране (члан 27. став 1),

ђ) трговац не продужи гарантни рок онолико колико је потрошач био лишен употребе производа (члан 30. став 4), као и уколико трговац не утврди нови гарантни рок у складу са обавезама из члана 30. став 5. овог закона.“

Члан 19.

У члану 143. у ставу 1. тачка в) мијења се и гласи:

„в) не испоручи потрошачу плаћени производ или услугу без одлагања, а најкасније у року од 30 дана од дана преузете уговорне обавезе, осим ако није другачије уговорено, ако на рачуну или другој исправи читљиво и јасно не напише рок испоруке и ако у случају раскида уговора, одмах, а најкасније у року од седам дана од дана раскида уговора, не врати потрошачу плаћени износ (члан 13. ст. 6. и 10),“.

У тачки и) последије ријечи: „форми“ додају се ријечи: „на основу општих услова, ако писаним путем не обавијести потрошача о свакој промјени услова пружања економских услуга из уговора, најкасније мјесец дана прије почетка примјене тих услова,“.

Члан 20.

У члану 144. у ставу 1. у тачки д) ријечи: „став 6.“ замјењују се ријечима: „став 10“.

Тачка п) мијења се и гласи:

„п) на продајном мјесту видно не истакне обавјештење о начину и мјесту рекламације и ако на том мјесту не држи Књигу рекламација (члан 25. став 3),“.

У тачки р) ријечи: „и чланом 28. став 1.“ бришу се.

У тачки ч) последије ријечи: „Републике“ додају се ријечи: „и на својој интернет страници, ако је има,“.

Члан 21.

У члану 147. у ставу 1. последије тачке ђ) додаје се нова тачка е) која гласи:

„е) не обезбиједи ценовник услуга истакнут у продајном, односно пословном простору, лако доступан потрошачу, ако уз цијену услуге не наведе врсту и обим услуга и ако наплаћује издавање и слање опомена потрошачу ради наплате доспјелих новчаних потраживања (члан 18. ст. 10, 13, 16. и 19),“.

Досадашња тачка и) која постаје тачка ј) мијења се и гласи:

„ј) не одговори на рекламацију потрошача у року од осам дана од дана пријема рекламације, ако не води и не чува Књигу рекламација, најмање годину дана по истеку пословне године за коју се води Књига рекламација и ако трговац приговоре које прими путем поште или електронским путем не евидентира и не одложи у Књигу рекламација по редослиједу пријема, потрошачу без одгађања не достави писмену или електронску потврду пријема приговора (члан 25. ст. 4, 5. и 7),“.

Последије досадашње тачке и) која постаје тачка ј) додаје се нова тачка к) која гласи:

„к) поправку или замјену не изврши у примјереном року, односно не дуже од 30 дана од дана подношења захтјева, те ако не плати све трошкове у вези са отклањањем недостатка (рад, материјал, преузимање, испорука и слично), (члан 26. став 2),“.

У досадашњој тачки ј) која постаје тачка л) ријечи: „члана 26. став б. и“ бришу се.

У досадашњој тачки с) која постаје тачка њ) ријечи: „члан 54. став 1.“ замјењују се ријечима: „члан 19. став 2“.

Досадашње т. е), ж), з), и), ј), к), л), љ), м), н), њ), о), п), р), с), т), ћ), у), ф), х), ц), ч), џ), ш), аа), аб), ав), аг), ад), ађ), ае) и аж) постају т. ж), з), и), ј), к), л), љ), м), н), њ), о), п), р), с), т), ћ), у), ф), х), ц), ч), џ), ш), аа), аб), ав), аг), ад), ађ), ае), аж), аз) и аи).

Члан 22.

У члану 147а. у ставу 1. у тачки а) број: „7“ замјењују се бројем: „10“, а ријеч: „и“ брише се и додаје се запета.

У тачки б) последије ријечи: „(члан 18. став 9)“ додаје се запета.

Послије тачке б) додају се нове т. в), г) и д) које гласе:

„в) су истакнуте цијене двосмислене, нејасне, невидљиве и нечитке, ако цијене не истакне у облику каталога услуга с цијенама, посебне брошуре или проспекта с недвосмисленим описом услуга с цијенама и на други одговарајући начин, ако нуди вршење услуга у посебном одјељењу продајног објекта, а ценовник услуга не истакне у том одјељењу и ако се услуга пружа изван пословних просторија трговца, а у цијени услуге не истакне све припадајуће трошкове (члан 18. ст. 14, 15. и 18),

г) након истека рока из члана 47. став 6. овог закона потрошачу поднесе захтјев за плаћање потраживања и

д) на захтјев потрошача или овлаштеног удружења за заштиту потрошача не достави бесплатно услове који нису објављени на интернет страници трговца (члан 47. став 7)“.

Члан 23.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана његовог објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број:
Датум:

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Недељко Чубриловић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ
НАЦРТА ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА
ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ПОТРОШАЧА У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

I УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о измјенама и допунама Закона о заштити потрошача у Републици Српској садржан је у члану 53. Устава Републике Српске, којим је прописано да Република Српска обезбјеђује заштиту потрошача у Републици Српској, као и у члану 70. став 2. Устава Републике Српске, којим је утврђено да Народна скупштина Републике Српске доноси законе.

II УСКЛАЂЕНОСТ СА УСТАВОМ, ПРАВНИМ СИСТЕМОМ И ПРАВИЛИМА НОРМАТИВНОПРАВНЕ ТЕХНИКЕ

Према Мишљењу Републичког секретаријата за законодавство број: 22.04-020-578/21 од 26. фебруара 2021. године, уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 53. Устава Републике Српске, којим је прописано да Република Српска обезбјеђује заштиту потрошача у Републици Српској, и у Амандману XXXII тачка 6. на члан 68. Устава Републике Српске, према којем Република, између осталог, уређује и обезбјеђује својинске и облигационе односе и заштиту свих облика својине.

Обрађивач Закона је у Образложењу Нацрта закона навео разлоге за доношење измјена и допуна Закона о заштити потрошача у Републици Српској. У вези с тим, обрађивач Закона наводи да је разлог за доношење овог закона садржан и у потреби отклањања уочених недостатака у примјени Закона, те да поједине одредбе треба прецизирати и ускладити са директивама Европске уније.

Републички секретаријат за законодавство размотрио је Нацрт закона и у складу са чланом 103. став 1. Правила за израду закона и других прописа Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 24/14) обрађивачу је дао одређене примједбе и сугестије у циљу усклађивања предложеног текста измјена и допуна Закона са Правилима нормативно-правне технике за израду закона и других прописа Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 13/06 и 20/06). У вези са тим дате су примједбе које се односе на усаглашавање текста Закона са чл. 41. до 45. и чл. 63. до 66. Правила нормативно-правне технике за израду закона и других прописа Републике Српске, а односе на начин писања измјена и допуна закона и на језик и стил писања прописа.

Републички секретаријат за законодавство констатује да је обрађивач у Образложењу Закона навео да је поступио у складу Смјерницама за поступање републичких органа управе о учешћу јавности и консултацијама у изради закона („Службени гласник Републике Српске“, бр. 123/08 и 73/12).

Будући да је предметни закон усаглашен са Уставом, са правним системом Републике Српске и са Правилима за израду закона и других прописа Републике Српске, мишљење је да се Нацрт закона о измјенама и допунама Закона о заштити потрошача у Републици Српској може упутити даље на разматрање.

III USKLAĐENOST SA PRAVNIM PORETKOM EVROPSKE UNIJE

Према Мишљењу Министарства за европске интеграције и међународну сарадњу, број: 17.03-020- 701/21 од 1. марта 2021. године а након увида у прописе Европске уније (ЕУ) и анализе Нацрта закона о измјенама и допунама Закона о заштити потрошача у Републици Српској (Нацрт), установљено је да постоје извори права ЕУ релевантни за предмет уређивања достављеног Нацрта, а које је обрађивач узео у обзир приликом његове израде. Узимајући у обзир наведено у Изјави о усклађености стоји оцјена „Усклађено“.

Предметним нацртом вршено је додатно усклађивање Закона о заштити потрошача у Републици Српској са директивама ЕУ о правима потрошача.

Обрађивач је вршио усклађивање са Директивом 1999/44/ЕС Европског парламента и Савјета од 25. Маја 1999. године о одређеним аспектима продаје робе широке потрошње и пратећим гаранцијама и Директивом 2011/83/ЕУ Европског парламента и Савјета од 25. октобра 2011. године о правима потрошача, измјени Директиве 93/13/ЕЕС и Директиве 1999/44/ЕС Европског парламента и Савјета, те о стављању ван снаге Директиве Савјета 85/577/ЕЕС и Директиве 97/7/ЕС Европског парламента и Савјета.

Правни основ за њихово доношење садржан је у Уговору о функционисању Европске уније, Трећи дио: Политике и унутрашње дјеловање Уније, Наслов VII – Заједничка правила о конкуренцији, опорезивању и усклађивању законодавства; поглавље 3 – Усклађивање законодавства; члан 114; Наслов XV: Заштита потрошача, члан 169.

Поред наведеног, предметну материју уређују и одредбе члана 38. Повеље о основним правима ЕУ.

Обрађивач је из Директиве 1999/44/ЕС преузео одредбе члана. 2. став 5, чл. 5. и 7. став 1, које се односе на примјену потрошачког уговора у фази уградње (инсталације) производа, права потрошача у случају продаје половних производа и рокове одговорности трговца за недостатке на производу. Наведене одредбе преузете су чланом 6. Нацрта.

Такође, обрађивач чл. 1. и 2. Нацрта, преузео одредбе члана 2. тачке 5. и члана 18. Директиве 2011/83/ЕС, чиме се додатно дефинишу појам потрошачког уговора и рокови за извршење обавезе трговца према потрошачима.

Детаљан преглед усклађености са наведеним одредбама директива, садржан је у упоредним приказима усклађености Нацрта закона о измјенама и допунама Закона о заштити потрошача у Републици Српској са правном тековином ЕУ.

Напомињемо да је за предметни нацрт дата оцјена „усклађено“, јер су истим у потпуности преузете одредбе наведених чланова директива. Ипак, потребно је имати у виду и остале захтјеве како наведених тако и осталих прописа ЕУ из области заштите потрошача, због чега је потребно наставити усклађивање предметне материје са правном тековином ЕУ.

Доношење Нацрта ће допринијети испуњавању обавеза из члана 76. ССП-а које се односе на сарадњу уговорних страна у области заштите потрошача.

IV РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Закон о заштити потрошача у Републици Српској донесен је 2012. године и заједно са каснијим измјенама из 2014. и 2017. године представљао је значајан помак у смислу обезбјеђивања високог нивоа заштите потрошача, односно успоставио је механизме за заштиту потрошача, оснажио је улогу удружења за заштиту потрошача, обезбиједио одговарајући ниво усклађености са потрошачким правом Европске уније и

јачање институционалног оквира политике заштите потрошача. Законска рјешења у великој мери су одговарала захтјевима савременог тржишта, а узимајући у обзир да је област заштите потрошача једна од најдинамичнијих области друштва, примјена Закона је указала да постоје одређене тешкоће у његовом спровођењу, да поједине одредбе треба да се преиспитају или додатно ускладе са директивама Европске уније.

Разлози за измјене и допуне Закона засновани су и на потреби да се на одговарајући начин регулишу питања за која је у примјени важећег Закона оцијењено да су уређена на недовољно прецизан начин, што би допринијело већој ефикасности у његовој даљој примјени.

Предложеним Нацртом закона се терминолошки прецизира појам „потрошачки уговор“, прописује се обавеза трговца да изврши уговор према потрошачу за испоруку производа или услуге у року од најдуже 30 дана, уколико није другачије уговорено, као и обавеза, односно рок за поврат уплаћеног износа након раскида уговора због истека рока, додатно се прецизира обавеза трговца у вези са информисањем потрошача о цијенама производа или услуга, прописује се обавеза поступања трговца у ситуацијама када није испунио обавезу у случају авансног плаћања. Такође, прописује се начин евидентирања приговора потрошача које трговац прими путем поште или електронским путем.

На потпунији и јаснији начин се уређује право потрошача на избор начина рјешавања приговора због недостатка на производу, које је већ било уређено Законом у примјени, али се сада додатно прецизира рок у којем је трговац дужан да испуни захтјев потрошача у вези са поправком или замјеном производа са недостатком (30 дана) или рок за поврат уплаћеног износа за производ са недостатком (седам дана). Новина је да се предложеним рјешењем уређује одговорност трговца и за продају половних производа.

Овим измјенама и допунама Закона додатно се олакшава потрошачу остваривање права на рекламацију производа или услуге тако што се поред копије рачуна, као услова за остваривање права на рекламацију, доказивање куповине производа која је предмет рекламације, омогућава и другим неспорним документима (овјерена гаранција, признаница, доставница, отпремница, слип у случају плаћања банковном картицом и слично).

Надаље, уколико потрошач врши рекламацију производа, поступање трговца је условљено периодом у којем се недостатак појавио. Уколико се недостатак на производу појавио у року до шест мјесеци од продаје (преласка ризика), према новом рјешењу важи претпоставка да је недостатак постојао у моменту куповине и који потрошач не мора доказивати. Потрошач ће морати да доказује постојање недостатка ако се недостатак појави послје шест мјесеци од продаје, али ако трговац оспорава постојање недостатка, односно ако због тога оспорава рекламацију потрошача.

Уколико се потрошач определио за отклањање недостатка поправком, трговац је дужан да продужи гарантни рок за вријеме за које је потрошач био лишен употребе производа.

У поглављу које се односи на пружање економских услуга, овим измјенама Закона прописује се да је давалац услуге дужан да корисника услуге писаним путем обавијести о промјенама услова пружања услуге мјесец дана прије рока примјене тих услова. Поред тога, овим измјенама Закона детаљније се уређује право потрошача на раскид уговора.

Надаље, измјенама и допунама Закона прописује се обавеза даваоца економске услуге да посебним актом уреди сва питања која се односе на рад Комисије за рјешавање приговора.

Важно је истаћи да се одредбама Нацрта закона прописује обавеза даваоца услуге да потрошача, у писаној или електронској форми, обавијести о доспјелим

обавезама прије мјере престанка пружања услуге, те потрошача позове на измирење заосталих обавеза у року који не може бити краћи од 30 дана од дана слања обавјештења.

Такође, као мјера заштите економских интереса потрошача, овим измјенама Закона забрањује се трговцу да наплаћује додатне трошкове који су у вези са наплатом доспјелих потраживања, па и у ситуацијама када се за ове сврхе ангажује друго правно или физичко лице.

Законом се додатно прописују услови оснивања и овлашћења савеза удружења које могу основати најмање три удружења. Такође, удружењима се омогућава да стичу приходе у случају пружања услуга уз накнаду (котизација за организовање семинара, конференција, округлих столова или сличних активности) или по основу накнаде за рад у комисијама за рјешавање рекламација.

Сви наведени разлози били су основ да се приступи измјенама и допунама закона којима се уређује област заштите потрошача у Републици Српској, а текст измјена и допуна одредаба Закона које се односе на то дат је предложеној форми.

V ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА

Чланом 1. Нацрта закона о измјенама и допунама Закона о заштити потрошача у Републици Српској допуњава се члан 2. важећег Закона о заштити потрошача у Републици Српској у којем се додаје тачка ф) којом се додатно појашњава појам „потрошачки уговор“, односно појам „уговор“, који за потребе примјене Закона о заштити потрошача у Републици Српској има значење било којег уговора на основу којег трговац преноси или се обавезује да ће пренијети власништво над робом на потрошача, а потрошач плаћа или се обавезује да ће платити цијену те робе или услуге, укључујући сваки уговор чији су предмет и роба и услуге, у складу са законом. Ово је дефиниција преузета из члана 2. тачка 5. Директиве 2011/83/ЕУ Европског парламента и Савјета од 25. октобра 2011. године.

Чланом 2. Нацрта закона допуњава се члан 13. важећег Закона у којем се последије става 5. додају нови ст. 6, 7, 8, 9. и 10, прописује се крајњи рок од 30 дана за извршење обавезе трговца према потрошачу за плаћен производ или услугу, уколико тај рок није посебно уговорен, након чега се уговор раскида по сили закона. Ипак, уколико жели, потрошач може да одржи уговор на снази давањем сагласности на додатни рок за испуњење обавезе. Ако и у том доданом року трговац не изврши уговор, уговор се такође раскида по самом закону. У оба случаја обавеза трговца је да, најкасније у року од седам дана од дана раскида, врати потрошачу плаћени износ. Овим допунама извршено је и додатно усклађивање са чланом 18. Директиве 2011/83/ЕУ о правима потрошача.

Чланом 3. Нацрта закона допуњава се члан 18. важећег Закона у којем се последије става 9. додаје нови став 10. додатно се уређује обавеза трговца у вези са истицањем цијена, када се трговац бави услугама. Трговац услугама дужан је да на недвосмислен, читак и лако уочљив начин истакне цјеновник услуга у пословном простору. Зависно од природе услуге или начина на који услугу пружа, трговац може истаћи цијену услуга и у другом облику, као што је каталог, посебна брошура и слично. Уколико услугу пружа изван пословних просторија, дужан је да у цјеновнику истакне све припадајуће трошкове. Овим чланом прописана је и забрана наплате, издавања и слања опомена потрошачу за доспјела новчана потраживања.

Чланом 4. Нацрта закона мијења се члан 19. важећег Закона и прецизира се одредба којом се дефинише рок у којем се сматра да је потрошач измирио обавезу, уколико плаћање врши путем банке, пошта или неке друге институције за платни промет.

Истим чланом се уређује плаћање авансом, као и обавеза трговца уколико не може испоручити производ или услугу која је уплаћена авансно. Трговац је тада дужан вратити уплаћени аванс најкасније у року од седам дана од дана раскида уговора.

Овим чланом се дјелимично прецизира постојећи члан 19. Закона и допуњава одредбама о продаји уз авансно плаћање, које је већ садржано у важећем члану 54. Закона, у поглављу који се односи на услуге од општег економског интереса. Пошто ова одредба има општи карактер, односи се на општа правила пословања трговца, постојећи члан 54. Закона се брише и садржајно преноси у члан 19. Закона.

Чланом 5. Нацрта закона допуњава се члан 25. важећег Закона у којем се последије става 6. додаје нови став 7. и прописује се обавеза трговца да води евиденцију приговора које заприми путем поште или електронским путем. Тако запримљен приговор евидентира трговац у Књигу рекламација, према редослиједу пријема. Трговац је дужан да потрошачу потврди пријем. Тиме се обезбјеђује евиденција свих приговора не једном мјесту, у прописаној Књизи рекламација. Потврда о пријему је битна због датума од којег почињу тећи рокови за остваривање права потрошача, као и због доказа да је потрошач покушао спор ријешити са трговцем.

Чланом 6. Нацрта закона мијења се члан 26. важећег Закона којим су уређена посебна права потрошача код уговора о продаји, у случају постојања недостатка на производу, због којег потрошач подноси писани приговор (рекламацију). Одговорност трговца за недостатак представља законски инструмент заштите потрошача који треба разликовати од гаранције као уговорног инструмента заштите потрошача. Подразумијева се да се гарантном изјавом (гаранцијом) не могу умањити права која потрошач има по овом закону у случају недостатка.

Новина у односу на досадашњу обавезу трговца је прописан рок од седам дана за поврат уплаћеног износа од дана прихватања рекламације, у случају када се потрошач одлучио за такав начин рјешавања рекламације. Досадашњим рјешењем није био прописан рок поврата средстава, иако је трговац прихватао рекламацију потрошача као основу.

Уколико се потрошач одлучио по властитом избору на поправку или замјену, као начину рјешавања рекламације, тада је трговац дужан да поправку или замјену изврши у року од 30 дана и тај рок се сматра примјереним. Дата је могућност потрошача да у случају постојања објективних разлога може трговцу дати сагласност на додатни рок од 15 дана за рјешавање рекламације, након тог рока, уколико га трговац не испуни, потрошач има право на раскид уговора.

Уколико је потрошач одлучио да се рекламација отклони поправком, потрошач има право да захтијева замјену, умањење цијене или раскид уговора, уколико се појави исти или други недостатак након прве поправке. У том случају могућа је поновна поправка само уз изричиту сагласност потрошача, а то важећим одредбама Закона није било прецизирано.

Новина је да се овим чланом додатно уређује право потрошача у случају продаје половних производа. Трговац који продаје половне производе може уговорити краћи рок за одговорност у вези са недостатком од рока који се примјењује на нове производе (двје године), али не краћи од годину дана, а то до сада није било прописано, тиме је извршено додатно усклађивање са чланом 7. Директиве 1999/44/ЕЗ Европског парламента и Савјета од 25. маја 1999. године о одређеним аспектима продаје робе широке потрошње и о гаранцијама за такву робу.

Ставом 6. истог члана извршено је додатно усклађивање са чланом 5. Директиве 1999/44/ЕЗ. која се односи на рокове одговорности трговца за недостатке, према којој се сматра да је недостатак који постане очит у року до шест мјесеци од дана испоруке постојао и у тренутку испоруке. То значи да потрошач не би морао

доказивати недостатак, односно трговац га у принципу не би требао оспоравати, изузев ако је то очигледно у супротности са природом производа или природом недостатка.

Ставом 7. олакшава се остваривање права на рекламацију тако што је потрошачу дата могућност да, у прилогу писане рекламације, поред копије рачуна као јединог доказа куповине, може приложити и друге доказе о куповини, у случају да из неког разлога не посједује рачун или да рачун који посједује није јасан и читљив (нпр. фискални рачун је изблиједио), па се куповина производа може доказати и другим доказима као што су: овјерена гаранција, отпремница, слип у случају плаћања банковном картицом, извод са текућег рачуна, потврда о пријему робе, признаница и слично.

Чланом 7. Нацрта закона мијења се став 1. члана 27. важећег Закона којим се уређује право потрошача на избор начина рјешавања рекламације у случају постојања недостатка на услузи. У том случају утврђена је обавеза трговца да недостатак отклони тако што ће поново обавити услугу или је довршити у року до 30 дана од дана рекламације без додатних трошкова, као и да снизи уговорену цијену услуге, уколико је снижење прихватљиво за обје стране. Такође, допунама става 5. као и код рекламације за производе, омогућава се потрошачу да, поред рачуна, као доказ уз рекламацију може приложити и други доказ о куповини који подразумева: овјерену гаранцију, отпремницу, слип у случају плаћања банковном картицом, извод са текућег рачуна, потврду о пријему робе, признаницу и слично.

Чланом 8. Нацрта закона врше се измјене у члану 28. важећег Закона, брише се став 1. а додаје нови став 2. којим се прописује обавеза трговца да уз одговор потрошачу којим оспорава рекламацију за недостатак на производу који се појавио у року до шест мјесеци од дана куповине, приложи стручно мишљење овлаштеног тијела или овлаштеног судског вјештака у Републици. Разлог је садржан у потреби да се спријечи формално оспоравање недостатка без прилагања стручног мишљења. Оспоравање недостатка који је настао у периоду до шест мјесеци од дана куповине, по правилу је могуће само ако трговац докаже да је захтјев потрошача супротан природи производа или недостатка. Дакле, терет доказивања да производ нема недостатак је на трговцу.

Чланом 9. Нацрта закона мијења се члан 29. важећег Закона, којим се прописује да потрошач може затражити стручно мишљење о недостатку на производу од овлаштеног тијела или овлаштеног судског вјештака у Републици, у ситуацијама када је трговац својим одговором, у писаној форми, оспорио рекламацију потрошача која се односи на недостатак који се појавио у периоду од шест мјесеци до двије године од куповине, односно у периоду од шест мјесеци до годину дана за половне производе. У случају позитивног стручног мишљења у корист потрошача, трошкове у вези са давањем стручног мишљења или вјештачења сноси трговац.

Чланом 10. Нацрта закона допуњава се члан 10. важећег Закона, у којем се последије става 3. додају нови ст. 4, 5. и 6. којим се прописује право потрошача на продужење рокова из гарантне изјаве за вријеме које је утрошено на поправку, односно за онолико времена колико је потрошач био лишен употребе производа који је дат на поправку. Такође, преузета је одредба из члана 503. Закона о облигационим односима Републике Српске којом се уређује право потрошача у вези са гаранцијом када се због недостатка на производу, производ замијени другим производом или изврши поправка неког битног дијела.

Ставом 6. нормира се право потрошача на продужење периода одговорности за недостатак, онолико колико је потрошач био лишен употребе тог производа. Дакле, док траје отклањање недостатка, наступа прекид рока одговорности за недостатке на производу од двије године од продаје (од дана преласка ризика на потрошача), односно

рока који не може бити краћи од једне године код продаје половне робе (у складу са чланом 6. Нацрта закона којим се мијења члан 26. важећег Закона).

Чланом 11. Нацрта закона врше се измјене у члану 47. важећег Закона, којим се прописује обавеза давалаца економских услуга да опште услове пружања услуга, као и њихове измјене и допуне објаве на интернет страници, поред постојеће обавезе објаве тих услова у једном дневном листу, са циљем остваривања права потрошача на информисање.

Такође, новим ставом 7. прописује се обавеза даваоцима економских услуга да писаним путем обавијесте потрошача о промјенама услова пружања услуга из уговора који морају закључити са потрошачима, и то најкасније мјесец дана прије примјене тих услова.

Овим чланом прецизира се постојеће право потрошача на раскид уговора, као и обавезе потрошача и трговца у случају раскида уговора. Такође, прописује се обавеза даваоца економске услуга да потрошачу или удружењу којег овласти потрошач, бесплатно достави услове пружања услуга, уколико нису објављени на интернет страници трговца.

Чланом 12. Нацрта закона допуњава се члан 51. важећег Закона у којем се послје става 4. додаје нови став 5. којим се прописује поступање комисије за рјешавање потрошачког приговора.

Чланом 13. Нацрта закона допуњава се члан 52. важећег Закона у којем се послје става 2. додаје нови став 3. којим се нормира да Савјетодавно тијело и комисију за рјешавање рекламација потрошача финансира надлежни орган, односно трговац који га оснива, у складу са својим интерним актом.

Чланом 14. Нацрта закона мијења се члан 54. важећег Закона, којим се нормирају права и обавезе давалаца економских услуга у вези са обуставом пружања економске услуге. Трговац може обуставити пружање услуге ако потрошач не измири доспјелу обавезу у року од два мјесеца, уз обавезу достављања претходног обавјештења (упозорења) потрошачу о доспјелости обавезе, а рок за плаћање те обавезе не може бити краћи од 30 дана од дана упозорења. Такође, предложеним измјенама штите се потрошачи економских услуга од плаћања непотребних додатних трошкова у вези са плаћањем доспјелих обавеза.

Чланом 15. Нацрта закона врше се измјене у члану 123. важећег Закона, измјеном ст. 2. и 3. прописује се оснивање и рад удружења за заштиту потрошача, као и услови за оснивање савеза удружења, при чему је прописано да савез може основати најмање три удружења.

Измјеном става 5. и додавањем новог става 6. прописује се могућност удружењима потрошача да могу пружати трговцима услуге уз накнаду (нпр. котизација за семинаре у сврху савјетовања и образовања трговаца у вези са примјеном права потрошача), или да могу стицати приходе по основу накнада за рад у комисијама за рјешавање рекламација уколико је та накнада прописана интерним актима трговца, чиме се у том погледу удружења потрошача доводе у равноправан положај са другим удружењима грађана, као што је то ријешено и у земљама у окружењу.

Чланом 16. Нацрта закона врше се измјене у члану 124. важећег Закона, а измјеном става 6. прописује се обавеза учествовања јединице локалне самоуправе, као једног од носилаца заштите потрошача, а у вези са подршком активностима удружења за заштиту потрошача.

Чланом 17. Нацрта закона допуњава се члан 125. важећег Закона у којем се послје тачке к) додаје нова тачка л), којом се усклађују програмске активности удружења наведене у измјенама члана 123. важећег Закона (члан 15. Нацрта закона), са овим чланом, односно прописује се да удружења организују семинаре, конференције,

округле столове и друге активности, за потрошаче без накнаде, а за трговце и друге учеснике на тржишту – уз могућност наплате котизације.

Чланом 18. Нацрта закона допуњава се члан 139. важећег Закона додавањем последице става 2. новог става 3. којим се прописује надлежност тржишног инспектора да, у поступку инспекцијског надзора у примјени закона, рјешењем може наложити отклањање недостатака и одредити рок за отклањање тих недостатака.

Одредбама **чл. 19, 20, 21. и 22.** Нацрт закона измијењени су чл. 143, 144, 147. и 147а. важећег Закона на начин да се додају нове тачке којима се нормирају прекршаји.

Чланом 23. Нацрта закона прописано је да овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

VI ПРОЦЈЕНА УТИЦАЈА ЗАКОНА, ДРУГИХ ПРОПИСА И ОПШТИХ АКТА НА УВОЂЕЊЕ НОВИХ, ИЗМЈЕНУ ИЛИ УКИДАЊЕ ПОСТОЈЕЋИХ ФОРМАЛНОСТИ КОЈЕ ОПТЕРЕЂУЈУ ПРИВРЕДНО ПОСЛОВАЊЕ

Увидом у спроведени процес методологије кратке процјене утицаја прописа на Нацрт закона о измјенама и допунама Закона о заштити потрошача у Републици Српској, Министарство привреде и предузетништва, у Мишљењу број: 18.06-020-576/21 од 1. марта 2021. године констатује да је:

- Да је Нацрт закона **планиран** Програмом рада Владе Републике Српске и Програмом рада Народне скупштине Републике Српске за 2020. године.
- Да је обрађивач правилно **анализирао постојеће стање и дефинисао проблем** у Образцу о спровођењу скраћеног ПУП-а, те да је проблем саставни дио „Разлога за доношење или измјену и/или допуну закона“.
- Да је обрађивач правилно дефинисао **циљеве који се желе постићи законом**.

У погледу **процеса консултација**, обрађивач наводи да су прије израде Нацрта обављене консултације са удружњима за заштиту потрошача која дјелују у Републици Српској. Нацрт овог закона објављен је на интернет страници Министарства трговине и туризма. Оправдани ставови и приједлози имали су утицај на текст Нацрта закона.

Код **утврђивања опција за рјешавање проблема**, обрађивач наводи да је регулаторна промјена једина опција за рјешавање проблема и остварење циљева.

У вези са **утицајем на пословно окружење**, обрађивач је навео да предметне измјене и допуне закона неће имати директних утицаја на пословно окружење. Нацртом закона се не намећу додатне обавезе, већ се на једнообразан начин уређују, односно прецизирају већ постојеће обавезе које се односе на пословне субјекте. Према наводима обрађивача, Нацрт закона ће омогућити да се сви трговци доведу у равноправан положај на тржишту у односу према потрошачима, а рјешења које се предлажу предметним измјенама и допунама, за већину трговаца, представљаће дио добре трговачке праксе и неће стварати никакав додатни терет. Обрађивач је посебно истакао да се појединим одредбама Нацрта, трговци доводе у повољнији положај у односу на рјешења која су била нормирана важећим законом, јер се сад прецизира и могућност да се одговорност трговца за недостатак на половном производу утврди и у року краћем од двије године (али не краћем од годину дана) што до сада није био случај.

У вези са утицајем на **јавне буџете**, обрађивач наводи да Нацрт закона неће имати утицаја на јавне буџете. Измјене и допуне којима се уређује укљученост јединица локалних самоуправа, у смислу подршке у раду удружењима за заштиту потрошача на локалном нивоу, представља само додатно описивање мјера и активности које већ предузимају локалне самоуправе, док је финансијска оптерећеност

локалних буџета остала иста. Међутим, обрађивач је ипак указао на могућност минималног утицаја предметних измјена и допуна на буџете локалних самоуправа. Наиме, обавеза формирања Савјетодавног тијела у чијем раду учествују представници удружења потрошача може имати минималан утицај на локалне буџете, јер се посебним актом може предвидјети обавеза накнаде евентуалних трошкова који се односе на рад члана Савјетодавног тијела из удружења. Кад је у питању подршка раду удружења или савеза удружења из буџета Републике, обрађивач наводи да та средства нису директно везана за број удружења или савеза удружења која дјелују у Републици, већ се иста планирају и утврђују сваке године у зависности од могућности.

У вези са **социјалним утицајима** обрађивач наводи да је обезбјеђење боље заштите економских интереса потрошача један од разлога због којих се приступило предметним измјенама и допунама закона. У суштини ради се о олакшавању остваривања права потрошача кроз побољшање и прецизирање постојећих рјешења, мада се појединим одредбама предвиђају и одређене новине којима се додатно штите права потрошача. Наиме, овим Нацртом закона тачно се прописује рок (седам дана од дана прихватања рекламације) у коме је трговац дужан да изврши поврат уплаћеног износа, уколико се потрошач одлучио за такав начин рјешавања рекламације. Исто тако новина је и то да потрошач има право да захтјева замјену, умањење цијене или раскид уговора, уколико се појави исти или други недостатак након прве поправке, а поновна поправка производа могућа је само уз изричиту сагласност потрошача. Остале измјене и допуне које имају директну или индиректну погодност за потрошача, вршене су у циљу додатног усклађивања са Директивама ЕУ и олакшања остваривања права потрошача путем надлежне тржишне инспекције или путем удружења за заштиту потрошача.

Што се тиче **утицаја на животну средину** обрађивач наводи да предметне измјене и допуне закона неће имати утицаја на животну средину.

Нацртом није **предвиђено увођење нове нити измјена постојеће формалности.**

Министарство привреде и предузетништва утврдило је да је обрађивач, приликом примјене скраћеног процеса процјене утицаја прописа, поступио у складу с методологијом прописаном у т. VI и VIII Одлуке о спровођењу процеса процјене утицаја прописа у поступку израде прописа.

VII УЧЕШЋЕ ЈАВНОСТИ И КОНСУЛТАЦИЈЕ У ИЗРАДИ ЗАКОНА

У складу са чланом 36. став 1. тачка 9) Пословника о раду Владе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 123/18), те т. 4. и 15. Смјерница за поступање републичких органа управе о учешћу јавности и консултацијама у изради закона („Службени гласник Републике Српске“, бр. 123/08 и 73/12), обрађивач Нацрта закона о измјенама и допунама Закона о заштити потрошача у Републици Српској утврдио је да је овај закон од интереса за јавност.

Текст Закона објављен је на интернет страници (www.mtt.vladars.net) са остављеним роком од осам дана, ради достављања примједаба и сугестија. На предложени текст Нацрта закона није било сугестија, нити примједаба.

VIII ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ЕКОНОМСКА ОПРАВДАНОСТ ДОНОШЕЊА ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна додатна средства из буџета Републике Српске.

**ЗАКОН О ЗАШТИТИ ПОТРОШАЧА
У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ**

(Текст предложених измјена и допуна уграђених у текст Закона)

Члан 2.

Поједини изрази употријебљени у овом закону имају слjedeће значење:

а) потрошач је физичо лице које купује, поручује, стиче или користи производе или услуге за своје потребе и за потребе свог домаћинства или коме је упућена понуда за робу или услугу;

б) трговац је привредно друштво или предузетник који продаје робу или пружа услуге потрошачима у склопу своје пословне дјелатности или у друге комерцијалне сврхе;

в) произвођач је свако лице које послује у Републици Српској (у даљем тексту: Република), без обзира на врсту или облик власништва, јавно или приватно и који у цјелини или дјелимично:

1) производи или увози готове производе, робу, сировине, и саставне дијелове, ради продаје, закупа, лизинга или друге врсте промета,

2) се представља као произвођач стављањем свог назива, заштитног знака или другог обилежја на робу,

3) као трговац тргује производима који не садржи податке о произвођачу ако у одређеном року не обавијести оштећеног о идентитету произвођача, односно лица од кога је набавио производ,

4) као трговац увозног производа који садржи податке о произвођачу, али не садржи податке о увознику,

г) производ је свака роба или услуга која може бити у промету, укључујући јавне услуге, објекте, права и обавезе,

д) роба означава опипљиве ствари, које се нуде на тржишту, укључујући и објекте који се могу користити у складу са овим законом,

ђ) техничка роба су сложенији уређаји за чији је рад неопходна електрична енергија, или мотор на унутрашње сагоријевање (апарти за домаћинство, компјутери, телефони, моторна возила и слично),

е) роба у расутом стању (ринфуза) је роба која није претходно запакована, а која је понуђена на продају потрошачу и која се мјери у присуству потрошача,

ж) услуга је свака активност коју трговац пружа у оквиру своје дјелатности за потребе потрошача,

з) услуга од општег економског интереса је услуга продаје електричне енергије, гаса, топлотне енергије, воде, одвода отпадних вода, услуга телекомуникација, поштанска услуга, услуга превоза путника у градском и међуградском саобраћају, услуга одржавања чистоће и друге услуге прописане законом, од којих се одређене пружају посредством дистрибутивне мреже, чији квалитет, услове пружања, односно цијену уређује или контролише државни орган, републички орган управе или други носилац јавног овлашћења ради задовољења општег друштвеног интереса,

и) продајна цијена је коначна цијена једног комада робе, или дате количине робе, односно коначна цијена услуге, укључујући све порезе и дажбине,

ј) јединична цијена робе је коначна цијена по килограму, литру, метру, квадратном метру, кубном метру или другој мјерној јединици која је у редовној употреби, укључујући све порезе и дажбине,

к) јединична цијена услуге је коначна цијена по киловат-часу струје, гаса или централног гријања, односно кубном метру воде или другој мјерној јединици пружене услуге која је у редовној употреби и одговара природи услуге, укључујући све порезе и дажбине,

л) декларација или обавјештење о производу (у даљем тексту: декларација) представља податке о производу, произвођачу и увознику који се истичу на производу у складу са законом,

љ) гарантни лист је исправа која прати робу и која садржи податке прописане законом,

м) пословна пракса трговца према потрошачу (у даљем тексту: пословна пракса) је свака радња, пропуштање, начин понашања или представљања, пословна комуникација, укључујући оглашавање и стављање производа на тржиште, коју је предузео трговац, а директно је повезана са промоцијом, продајом или испоруком производа потрошачима,

н) битно нарушавање економског понашања потрошача је коришћење пословне праксе ради знатног умањивања способности потрошача да донесе одлуку засновану на потпуној обавијештености, што доводи до тога да потрошач донесе одлуку о послу коју иначе не би донио,

њ) кодекс понашања је споразум или скуп правила донесен на добровољној основи, који није прописан законом или другим прописом и којима је уређен начин поступања трговаца који су се обавезали да поштују правила кодекса понашања у погледу једне или више пословних пракси или привредних сектора,

о) доносилац кодекса је сваки субјект, укључујући појединог трговца или групу трговаца, који је одговоран за доношење и измјену кодекса понашања и/или надзор над спровођењем тих правила од оних који су се обавезали да га спроводе,

п) професионална пажња је стандард стручних способности и степен пажње за које се разумно очекује да ће их трговац примијенити у односу са потрошачем, а који су у складу са добром пословном праксом и општим начелом савјесности на подручју дјеловања трговца,

р) позив на куповину је сваки облик пословне комуникације трговца којом се наводе основне карактеристике производа и његова цијена, и то на начин који је прикладан средству пословне комуникације коју трговац користи, а чиме се потрошачу даје могућност куповине производа,

с) недозвољени утицај је искоришћавање предности трговца у односу према потрошачу и то употребом притиска, без обзира на то јесу ли притом употријебљене сила или пријетња, на начин којим се у знатној мјери ограничава способност потрошача да донесе одлуку засновану на потпуној обавијештености,

т) одлука о послу је одлука коју доноси потрошач, а односи се на то да ли ће, како и под којим условима склопити посао, цијену платити у цијелости или у ратама, производ задржати или њиме даље располагати, користити права која има на основу уговора, без обзира на то да ли је потрошач одлучио дјеловати или суздржати се од дјеловања,

ћ) непоштена одредба у потрошачком уговору је одредба о којој се није појединачно преговарало и која, супротно начелу савјесности и поштења, нарушава равнотежу права и обавеза на штету потрошача,

у) опасан производ је производ који није безбједан и означава производе који не испуњавају карактеристике и стандарде безбједних производа у складу са законом,

ф) потрошачки уговор је сваки уговор закључен између трговца и потрошача, или било који уговор на основу којег трговац преноси или се обавезује да ће пренијети власништво над робом на потрошача, а потрошач плаћа или се

обавезује да ће платити цијену те робе и услуга, укључујући сваки уговор чији су предмет и роба и услуге,

х) гаранција је писани документ по којем произвођач или трговац преузима обавезу према потрошачу да без додатне накнаде врати цијену, изврши замјену или поправку или на други начин поступи са робом широке потрошње у случају да роба не одговара спецификацији која је дата у гарантној изјави или у огласу који се на ту робу односи,

ц) непоштена пословна пракса је понашање трговца супротно захтјевима професионалне пажње, која битно нарушава или може битно нарушити економско понашање просјечног потрошача,

ч) удружење потрошача је удружење које оснивају потрошачи ради представљања и заштите својих права из овог закона,

ц) распродаја, у смислу овог закона, је продаја робе по сниженој цијени у случају престанка пословања трговца, престанка пословања у пословном објекту или престанка продаје одређеног производа из предмета пословања трговца, а снижење је продаја робе по сниженој цијени након протјека сезоне или продаја производа са грешком, као и пригодна сајамска продаја у оквиру сајамске приредбе, као и стална продаја по сниженим цијенама у специјализованим продајним објектима без обзира на разлог снижења цијена,

ш) акцијска продаја је продаја одређене количине производа једног произвођача, у одређено вријеме и на одређеном мјесту, и то по цијени која је нижа од цијене тог производа остварене у редовној продаји, и

аа) недостатак на производу постоји када производ нема потребна својства за редовну употребу или за нарочиту употребу за коју је потрошач набавља, а која је била позната трговцу или му је морала бити позната у вријеме закључења уговора, када производ није саобразан узорку, моделу или опису који је дао трговац, када по квалитету и функционисању не одговара ономе што је уобичајено код производа исте врсте и што потрошач може да основано очекује с обзиром на природу производа и јавна обећања о посебним својствима датим од трговца.

Члан 13.

(1) Трговац је обавезан да продаје производ, односно пружа услугу потрошачу на начин који није у супротности са професионалном пажњом и добрим пословним обичајима.

(2) Трговац мора своје продајне услове јасно, видљиво и читко истакнути на продајном мјесту.

(3) Трговац је обавезан да продаје производе, односно пружа услуге свим потрошачима под истим условима.

(4) Изузетно од става 3. овог члана, трговац може да даје посебне услове продаје за поједине производе или појединим групама потрошача уз услов да буду јасно истакнути на продајном мјесту, у складу са прописом из области трговине.

(5) Трговац је обавезан да испоручи потрошачу плаћени производ или услугу.

(6) Трговац је обавезан да испоручи потрошачу производ или услугу без одлагања, а најкасније у року од 30 дана од дана преузете уговорне обавезе, ако није другачије уговорено, те да на рачуну или другој исправи читљиво и јасно напише рок испоруке.

(7) Ако трговац не изврши уговорену обавезу у року из става 6. овог члана, а испуњење обавезе у року је битан елемент уговора, уговор се раскида.

(8) Изузетно од става 6. овог члана, потрошач може продужити уговор ако да писмену сагласност за накнадни рок испуњења уговора.

(9) Ако трговац ни у накнадном року не изврши уговорну обавезу, уговор се раскида.

(10) У случају раскида уговора, трговац је дужан да одмах, а најкасније у року од седам дана од дана раскида уговора, врати потрошачу плаћени износ.

(11) Трговцу је забрањена дискриминација било којег потрошача, нарочито одбијањем продаје производа који је изложен или на други начин припремљен за продају, или одбијањем пружања услуга које се могу обавити, или условљавањем продаје производа, или пружањем услуга продајом других производа или пружањем других услуга.

(12) Трговац је дужан омогућити потрошачу подношење рекламације, у продајном простору или путем поште или путем електронских средстава комуникације на начин прописан овим законом или посебним прописима.

Члан 18.

(1) Трговац истиче продајну цијену производа и услуга у службеној валути која је у употреби у БиХ.

(2) Осим продајне цијене производа из става 1. овог члана, треба бити видљиво истакнута цијена за јединицу мјере истог производа, те назив и тип производа.

(3) Продајна цијена и цијена за јединицу мјере треба да буду јасно, видљиво, читко и недвосмислено написана на производу, односно омоту, те на продајном мјесту производа и услуге, као и на производу у излогу.

(4) На производу, осим продајне цијене, не смију се истицати друге цијене, осим у случају умањења цијене, распродаје и слично.

(5) Цијену за јединицу мјере није потребно истицати ако је једнака продајној цијени производа.

(6) За производе у расутом стању истиче се само цијена за јединицу мјере на паковању или непосредно поред производа.

(7) Уколико трговац приликом пружања услуга потрошачу испоручује резервне дијелове, обавезан је да означи и цијену резервних дијелова.

(8) У случају продаје умјетничких дјела или антиквитета, трговац није дужан да истакне продајну цијену на производу или амбалажи, ако је на производ ставио ознаку на основу које се цијена производа може провјерити у цјеновнику.

(9) Трговац је дужан да за продати производ, односно пружену услугу, изда рачун потрошачу, у складу са законом и посебним прописима, а издавање рачуна не може додатно зарачунавати.

(10) Забрањено је да трговац наплаћује издавање и слање опомена потрошачу ради наплате доспјелих новчаних потраживања.

(11) За робу која је употребљавана, поправљана или са недостатком, односно чија су употребна својства и карактеристике на други начин ограничена, трговац мора на одговарајући начин у прилогу уз рачун назначити да је ријеч о таквој роби.

(12) Трговац је дужан да омогући потрошачу провјеру исправности зарачунатог износа у односу на квалитет и количину купљеног производа, односно пружене услуге.

(13) Трговац је дужан да се придржава продајне цијене и услова продаје.

(14) Трговци који пружају услуге морају имати цјеновник услуга истакнут у продајном, односно пословном простору, лако доступан потрошачу.

(15) Истакнуте цијене у цјеновнику морају бити јасне, видљиве и читљиве, а уз цијену услуге, трговац је дужан у цјеновнику навести и врсту услуге.

(16) Ако трговац, с обзиром на број и разноврсност услуга, није у могућности све услуге које пружа истаћи на цјеновнику, тада цијену услуге мора истаћи у облику:

- а) каталога услуга с цијенама,
 - б) посебне брошуре или проспекта с недвосмисленим описом услуга и цијенама услуга,
 - в) на други одговарајући начин, лако доступан потрошачу.
- (17) Ако трговац нуди вршење услуга у посебном одјељењу продајног објекта, цјеновник услуга мора бити истакнут у том одјељењу.
- (18) Уколико се услуга пружа изван пословних просторија трговца, у цијену услуге морају бити истакнути и сви припадајући трошкови услуге.

Члан 19.

(1) Независно од општих одредаба у уговорним односима, новчана обавеза коју потрошач плаћа путем банке, јавног поштанског оператера или другог лица које у складу са законом пружа услуге платног промета, сматра се измиреном на дан када су банка, јавни поштански оператер или друго лице које у складу са законом пружа услуге платног промета, ако су примили платни налог потрошача.

(2) Уколико није другачије уговорено, ако трговац захтијева или изричито условљава куповину производа или пружање услуге уплатом аванса у дјелимичном или укупном износу, или уплатом тог износа у ратама, а производ испоручи или услугу пружи у року дужем од 30 дана од дана уплате, дужан је да потрошачу приликом испоруке обрачуна и исплати камате по стопи пословне банке трговца за орочене штедне улоге на три мјесеца, за цијело раздобље рачунајући од дана примљеног аванса до дана испоруке производа или пружене услуге.

(3) Ако трговац није испунио уговор, дужан је вратити потрошачу уплаћени аванс, најкасније у року од седам дана од дана раскида уговора.

Члан 25.

(1) Трговац је дужан да води посебну Књигу рекламација.

(2) Потрошач има право да поднесе рекламацију у писаном облику, у случају недостатка на производу или услузи, погрешно зарачунате цијене и других недостатака.

(3) Трговац је дужан да на видном мјесту у продајном објекту држи Књигу рекламација.

(4) Трговац је дужан да на рекламацију потрошача одговори у року од осам дана од дана њеног пријема.

(5) Трговац је обавезан да води и чува Књигу рекламација, најмање годину дана по истеку пословне године за коју се води Књига рекламације.

(6) Министар трговине и туризма (у даљем тексту: министар) правилником прописује облик и садржај Књиге рекламација.

(7) Трговац је дужан да приговоре које прими путем поште или електронским путем евидентира и одложи у Књигу рекламација по редослиједу пријема, те да потрошачу без одгађања достави, у писаној или електронској форми, потврду пријема приговора, која мора да садржи редни број листа из Књиге рекламација у коју је приговор одложен.

Члан 26.

(1) Ако производ има недостатак, трговац је дужан да по захтјеву и избору потрошача:

а) поправи производ без додатних трошкова за потрошача, или
б) замијени производ без додатних трошкова за потрошача, или
в) изврши поврат уплаћеног износа и надокнади трошкове поврата производа са недостатком у року до седам дана од дана прихватања рекламације потрошача, или

г) снизи цијену производа, уколико је снижење прихватљиво за обе стране.

(2) Трговац је дужан да поправку или замјену изврши у примјереном року, али не дуже од 30 дана од дана подношења захтјева, те да плати све трошкове у вези са отклањањем недостатка као што су рад, материјал, преузимање, испорука и слично.

(3) Трговац је дужан да по избору потрошача омогући замјену или одговарајуће умањење цијене или изврши поврат уплаћеног износа и надокнади трошкове поврата производа са недостатком, уколико се након прве поправке појави исти или сличан недостатак на истом производу.

(4) У случају објективних разлога због којих трговац није у могућности испоштовати рок из става 2. овог члана, рок се може продужити најдуже за 15 дана уз изричиту сагласност потрошача само једном, а уколико се не испоштује додатни рок, потрошач има право на раскид уговора.

(5) Трговац је одговоран за недостатак на производу у року до двије године од дана преласка ризика на потрошача, изузев код продаје половне робе када се може уговорити краћи рок, али не краћи од годину дана.

(6) Ако се недостатак на производу појави у року до шест мјесеци од дана куповине, претпоставља се да је недостатак постојао у моменту куповине који потрошач не мора доказивати, осим ако је та претпоставка у супротности са природом производа или природом недостатка.

(7) Уз захтјев за отклањање недостатка на производу потрошач прилаже копију рачуна или други доказ о куповини који подразумева:

- а) овјерену гаранцију,
- б) отпремницу,
- в) слип – у случају плаћања банковном картицом,
- г) извод са текућег рачуна,
- д) потврду о пријему робе,
- ђ) признаницу и слично.

(8) Права из става 1. овог члана не утичу на право потрошача да од трговца захтијева накнаду штете због недостатка на производу, у складу са општим правилима о одговорности за штету.

(9) Потрошач је дужан да трговца обавијести, у писаној форми, о недостатку на производу у року од 60 дана од дана када је недостатак откривен, а најкасније прије истека рока из става 5. овог члана, након тог рока потрошач губи права која му по том основу припадају.

(10) Трговац одговара за недостатак на производу који настане као посљедица неправилне инсталације или монтаже коју је извршио трговац или друго лице које он овласти, или настане као посљедица неправилне инсталације или монтаже због недостатка у упутству за инсталацију или монтажу.

Члан 27.

(1) Ако услуга има недостатак, трговац је дужан да, по захтјеву потрошача недостатак отклони, на начин да:

а) услугу поново обави или доврши без додатних трошкова за потрошача у примјереном року, али не дуже од 30 дана од дана подношења захтјева, или

б) снизи уговорену цијену услуге, уколико је снижење прихватљиво за обје стране.

(3) Ако потрошач накнадно открије недостатак на обављеној услузи, захтјев треба у писаној форми да поднесе у року од 60 дана од дана када је скривени недостатак откривен, а најкасније у року од двије године од дана обављене услуге.

(4) Ако је у гарантној изјави дат дужи рок од двије године, на захтјев из става 1. овог члана примијениће се рок из гарантне изјаве.

(5) Уз захтјев из ст. 2. и 3. потрошач је дужан да достави копију рачуна или други доказ о куповини из члана 26. став 7. овог закона.

(6) Ако потрошач након 30 дана од дана када је услуга обављена открије недостатак на обављеној услузи, осим враћеног износа умањења из става 1. тачка б) овог члана, потрошачу припада и камата на износ умањења, по стопи пословне банке трговца за орочене штедне улоге на три мјесеца, од дана извршене услуге до дана исплате.

Члан 28.

(1) Ако трговац оспорава недостатак, дужан је да потрошачу одговори у писаној форми у року од осам дана од пријема захтјева.

(2) Ако трговац оспорава рекламацију за недостатак који се појавио у року до шест мјесеци од куповине, дужан је да уз одговор, у писаној форми, приложи стручно мишљење овлаштеног тијела или овлаштеног судског вјештака у Републици.

Члан 29.

Ако трговац у одговору, у писаној форми, оспорава недостатак који се појавио након рока од шест мјесеци од куповине, али не дуже од двије године, односно годину дана за половне производе, а потрошач не одустаје од свог захтјева, потрошач може затражити стручно мишљење о недостатку од овлаштеног тијела или овлаштеног судског вјештака у Републици, а трошкове вјештачења сноси трговац уколико се вјештачењем докаже недостатак.

Члан 30.

(1) Уколико је потрошач одлучио да користи право **на поправак**, трговац је дужан да преузме производ од потрошача о свом трошку и да га пошаље на сервис, као и да га исправног врати потрошачу, или да о свом трошку обезбиједи посредством сервисера отклањање недостатка на производу у дому потрошача.

(2) Обавеза трговца из става 1. овог члана односи се и на производе у гарантном року.

(3) Трговац је дужан да потрошачу приликом преузимања производа, сходно одредби из става 1. овог члана, изда потврду о стању и видљивим недостацима на производу, која мора бити потписана и од потрошача, а у супротном, сматраће се да је производ преузет без видљивих недостатака.

(4) У случају поправке, гарантни рок се продужава онолико колико је потрошач био лишен употребе производа.

(5) Ако је, због неисправног функционисања, извршена замјена производа или њена битна поправка, гарантни рок почиње поново тећи од замјене или

поправке, а ако је замијењен или битно поправљен само неки дио производа, гарантни рок почиње поново тећи само за тај дио.

(6) Рок одговорности трговца за недостатак на производу продужава се за вријеме које је потребно за отклањање недостатка.

Члан 47.

(1) Трговац који пружа економску услугу посредством дистрибутивне мреже дужан је да омогући потрошачима прикључак на дистрибутивну мрежу и употребу прикључка, мреже и услуге под унапријед познатим и уговореним условима прописаним од трговца или другог овлашћеног органа, уколико за то постоји техничка могућност.

(2) Услове и промјене услова из става 1. овог члана трговац је дужан да објави у једном дневном листу који се дистрибуира на територији Републике и на својој интернет страници.

(3) За пружање услуга из става 1. овог члана, трговац је дужан да са потрошачем закључи уговор у писаној форми **на основу општих услова, као и да потрошача обавијести, у писаној форми, о свакој промјени услова пружања економских услуга из уговора, најкасније мјесец дана прије почетка примјене тих услова.**

(4) Трговац из става 1. овог члана дужан је да изда рачун за обрачунски период који не може бити дужи од мјесец дана.

(5) Трговац из става 1. овог члана мора уговором омогућити потрошачу право на раскид уговора уколико потрошач није сагласан са промјеном цијене, односно тарифе, због измјене општих услова пословања или других битних елемената уговора који су неповољнији по потрошача, као и због престанка кориштења услуге, при чему је потрошач обавезан да плати износ за услуге које су му пружене до раскида уговора, а трговац је обавезан да, без додатних трошкова за потрошача, преузме опрему коју је инсталирао ради омогућавања кориштења услуге.

(6) Потраживање на основу накнада за услуге из става 1. овог члана застаријева истеком рока од годину дана од дана настанка обавезе.

(7) На захтјев потрошача или удружења за заштиту потрошача које власти потрошач, трговац је дужан да бесплатно достави услове пружања услуга, уколико нису објављени на интернет страници трговца.

Члан 51.

(1) Трговац који пружа економску услугу дужан је да успостави бесплатну и лако доступну контакт линију за помоћ потрошачима у вези са коришћењем економске услуге.

(2) Потрошач који је незадовољан квалитетом и обрачуном пружене економске услуге има право да трговцу поднесе приговор у писаној или електронској форми у року који је прописан у уговору из члана 46. став 2. овог закона.

(3) Трговац који пружа економску услугу дужан је да формира комисију за рјешавање рекламација потрошача у у чијем раду морају учествовати представници удружења за заштиту потрошача

(4) Комисија из става 3. овог члана обавезна је да на рекламацију потрошача одговори у писаној форми у року од 30 дана од дана пријема приговора о чему води посебну евиденцију.

(5) У одговору комисија из става 3. овог члана мора да наведе да ли уважава потрошачки приговор, да образложи своју одлуку по приговору и понуди конкретан приједлог за разрјешење потрошачког приговора.

Члан 52.

(1) Надлежни органи који одлучују о правима и обавезама потрошача – економских услуга обавезни су да формирају Савјетодавно тијело у чијем раду учествују представници удружења потрошача, а то тијело своје одлуке доноси без дискриминације, на транспарентан и објективан начин.

(2) Надлежни органи из става 1. овог члана своје одлуке доносе након прибављања мишљења Савјетодавног тијела из става 1. овог члана.

(3) Савјетодавно тијело и комисију за рјешавање рекламација потрошача финансира надлежни орган, односно трговац који га оснива, у складу са својим интерним актом.

Члан 54.

(1) Трговац може да обустави пружање услуга од општег економског интереса ако потрошач не измири своје текуће обавезе за пружене услуге у року од два мјесеца од дана доспјелости обавезе.

(2) Трговац је дужан да потрошача прије обуставе из става 1. овог члана, у писаној или електронској форми:

а) упозори на обавезе по основу уговора,

б) позове да измири заостале обавезе у року који не може бити краћи од 30 дана од дана достављања упозорења.

(3) Трговац који пружа економску услугу, или друго правно или физичко лице које заступа трговца, не може потрошачу додатно наплаћивати трошкове у вези са наплатом доспјелих новчаних потраживања.

Члан 123.

(1) Дјелатност заштите потрошача обављају удружења за заштиту потрошача, која уписом у регистар код надлежног суда у складу са законом, стичу својство правног лица.

(2) Удружења потрошача оснивају потрошачи ради унапређења, остваривања и заштите својих права.

(3) Удружења за заштиту потрошача су непрофитна и независна од трговаца или њихових удружења, органа власти и политичких странака.

(4) Удружења за заштиту потрошача дјелују на нивоу јединице локалне самоуправе и републичком нивоу.

(5) Савез удружења за заштиту потрошача оснива се ради бољег утицаја на политику заштите потрошача, ради представљања и учешћа у раду у органима и организацијама на републичком, локалном или на нивоу БиХ, као и ради представљања и учешћа у раду у међународним организацијама потрошача, а може га основати најмање три удружења из става 1. овог члана.

(6) Удружења или савези потрошача не могу стицати и користити финансијска средства од трговца и других учесника на тржишту, осим у случајевима пружања услуга уз накнаду као што је котизација за организовање

семинара, конференција, округлих столова или сличних активности или по основу накнаде за рад у комисијама за рјешавање рекламација.

Члан 124.

(1) Поједине послове утврђене Програмом могу вршити удружења и савези за заштиту потрошача који су уписани у евиденцију Министарства.

(2) У циљу усмјеравања и подстицања рада удружења **и савеза** за заштиту потрошача у буџету Републике могу се планирати средства за финансирање:

а) планских активности, као што су: семинари, брошуре, промотивни материјали, едукација, подршка регионалних скупова,

б) пројеката у области заштите потрошача и

в) материјалних трошкова.

(3) Садржај, начин и облик вођења евиденције прописује министар.

(4) Послови **из става 2. тачка б)** овог члана, додјељују се на основу јавног конкурса, који расписује Министарство.

(5) Министар правилником прописује критеријуме за расподјелу финансијских средстава за реализацију послова из области заштите потрошача.

(6) Јединице локалне самоуправе дужне су да учествују у заштити потрошача на свом подручју предузимањем мјера и активности из своје надлежности, а нарочито да подстичу дјеловање организација потрошача ради бољег информисања, савјетовања и едукације потрошача у циљу остваривања њихових права и интереса, као и да помажу рад организација потрошача, нарочито обезбјеђивањем простора и других услова за њихов рад, у складу са могућностима.

Члан 125.

У оквиру својих програмских активности и циљева, удружења за заштиту потрошача:

а) брину се о заштити појединачних и заједничких интереса потрошача,

б) дају савјете и пружају друге врсте помоћи за остваривање права потрошача,

в) информишу потрошаче о цијенама, квалитету, контроли и безбједности производа и услуга,

г) спроводе испитивања и врше упоредне анализе производа и услуга посредством акредитованих, односно овлашћених тијела за оцјењивање усаглашености у складу са посебним прописима и о резултатима информишу јавност,

д) достављају надлежним органима информације о трговцима или даваоцима услуга који продају производе или пружају услуге који не одговарају прописаним условима у погледу безбједности и квалитета производа и услуга,

ђ) сарађују са свим надлежним органима из члана 120. овог закона,

е) доносе годишњи план рада,

ж) учествују у изради Програма,

з) заступају потрошача у вансудском поступку за заштиту права потрошача,

и) дају примједбе и приједлоге приликом доношења прописа из области заштите потрошача,

ј) учествују у раду комисија за рјешавање рекламација из члана 51. став 3. овог закона и савјетодавних тијела из члана 52. став 1 овог закона,

к) воде евиденцију приговора потрошача,
л) организују семинаре, конференције, округле столове и обављају друге активности и то за потрошаче без накнаде, а за трговце и друге учеснике на тржишту – уз могућност наплате котизације.

Члан 139.

(1) Ако надлежни инспектор у вршењу надзора утврди да је трговац одбио да поступи по основаној рекламацији потрошача из чл. 25, 26, 27, 29, 31. и 51. овог закона донијеће рјешење којим ће трговцу наложити да испуни захтјев потрошача, одредити начин испуњења захтјева и рок за поступање.

(2) На начин из става 1. овог члана надлежни инспектор поступа и када продавац или произвођач не испуњава услове из гарантног листа у складу са овим законом и посебним прописом.

(3) Надлежни инспектор ће рјешењем наложити отклањање недостатака и одредити рок за поступање ако:

а) трговац у року из члана 13. став 10. овог закона не врати потрошачу плаћени износ,

б) трговац није потрошачу вратио уплаћени аванс у року из члана 19. став 3. овог закона,

в) трговац приговоре које прими путем поште или електронским путем не евидентира и одложи у Књигу рекламација по редослиједу пријема, потрошачу без одгађања, у писаној или електронској форми, не достави потврду пријема приговора, која мора да садржи редни број листа из Књиге рекламација у коју је приговор одложен (члан 25. став 7),

г) трговац не омогући потрошачу замјену, одговарајуће умањење цијене, поврат уплаћеног износа и надокнади трошкове поврата производа са недостатком (члан 26. став 3. овог закона),

д) трговац потрошачу, у случају недостатка на услузи, без додатних трошкова за потрошача, услугу поново не обави или је не доврши, или не снизи цијену услуге уколико је снижење прихватљиво за обје стране (члан 27. став 1),

ђ) трговац не продужи гарантни рок онолико колико је потрошач био лишен употребе производа (члан 30. став 4), као и уколико трговац не утврди нови гарантни рок у складу са обавезама из члана 30. став 5. овог закона.

Члан 143.

(1) Новчаном казном од 3.000 КМ до 15.000 КМ казниће се за прекршај трговац као правно лице, ако:

а) производи намијењени потрошачима нису сигурни по живот и здравље потрошача и животну средину, односно не одговарају здравственим, хигијенским, еколошким и другим условима у складу са законима којим се уређује здравствена исправност производа, хране, законом којим се уређује заштита природе и животне средине, важећим стандардима, техничким и другим прописима (члан 8),

б) продаје производ, односно пружа услугу потрошачу на начин који је у супротности са професионалном пажњом и добрим пословним обичајима (члан 13. став 1),

в) не испоручи потрошачу плаћени производ или услугу без одлагања, а најкасније у року од 30 дана од дана преузете уговорне обавезе, осим ако није

другачије уговорено, ако на рачуну или другој исправи читљиво и јасно не напише рок испоруке и ако у случају раскида уговора, одмах, а најкасније у року од седам дана од дана раскида уговора, не врати потрошачу плаћени износ (члан 13. ст. 6. и 10),

г) распродају производа не објави на уобичајен начин на мјесту продаје (члан 14. став 1),

д) нуди изван продајних просторија, појединачно или са другим производима, млијеко, другу храну и пиће за новорођенчад и одојчад, као и прибор за коришћење тих производа, којима се замјењује природан начин исхране, односно ако продаје играчке и друге производе намијењене дјечи који су направљени од материјала који може штетно дјеловати на здравље деце (члан 17. ст. 1. и 2),

ђ) уз продају производа нуди доставу производа у кућу или стан потрошача или неко друго мјесто, а потрошачу производ не достави у исправном стању, уговореног квалитета и количине као и у договореном року, те му том приликом не уручи сва припадајућа документа, уз обавезно издавање потврде о пријему производа у писаној форми (члан 20. став 1),

е) не сачува сва својства производа који је намијењен продаји на начин утврђен важећим прописима о квалитету производа или препоруци произвођача, а нарочито производа који има ограничен рок употребе (члан 21. став 1),

ж) не води Књигу рекламација (члан 25. став 1),

з) пружа јавну услугу а не омогући потрошачу коришћење јавне услуге под једнаким условима, без дискриминације (члан 46. став 3),

и) са потрошачем не закључи уговор у писаној форми **на основу општих услова, ако писаним путем не обавијести потрошача о свакој промјени услова пружања економских услуга из уговора, најкасније мјесец дана прије почетка примјене тих услова,** или не омогући право на раскид уговора у складу са чланом 47. ст. 3. и 5. овог закона.

ј) потрошачу обустави пружање јавне услуге до окончања судског или вансудског поступка, а рачун за пружену јавну услугу се оспорава у судском или вансудском поступку, а потрошач уредно плаћа све сљедеће неспорне рачуне, односно ако је трговац обуставио пружање јавне услуге прије него што је од надлежног органа обавијештен о покретању поступка (члан 53. ст. 1. и 2),

к) врши испоруку потрошачу производа или услуге коју потрошач није наручио, ако таква испорука захтијева плаћање (члан 67. став 1),

л) послује као туристичка агенција која обавља послове организатора путовања (организатор путовања) и туристичка агенција која посредује у организацији туристичког путовања (субагент), а са сваким потрошачем не закључи уговор о туристичком пакет-аранжману (члан 84. став 1),

љ) не закључи уговор о временском коришћењу непокретности на начин из члана 109. став 1. овог закона и

м) у вријеме закључења уговора о временском коришћењу непокретности у туризму уговори плаћање, пружања средстава обезбјеђења, изричитог признања дуга или другог извршења обавезе према трговцу или трећем лицу прије истека рока за једнострано раскид уговора, односно уговори плаћање, пружања средстава обезбјеђења, изричитог признања дуга или другог извршења обавезе према трговцу или трећем лицу прије закључења уговора о временски подијељеном коришћењу непокретности, односно прије него што трговац на други начин испуни обавезе из уговора о препродаји (члан 115. ст. 1. и 2).

(2) Новчаном казном од 1.000 КМ до 5.000 КМ казниће се за прекршај из става 1. овог члана одговорно лице у правном лицу.

(3) Новчаном казном од 1.500 КМ до 7.000 КМ казниће се за прекршај из става 1. овог члана трговац организован као предузетник.

Члан 144.

(1) Новчаном казном од 2.000 КМ до 10.000 КМ казниће се за прекршај трговац као правно лице, ако:

а) потрошачима испоручује производе или пружа услуге а не послује на једном од језика конститутивних народа који је у службеној употреби у Републици и у писаним документима не користи пословно име и сједиште, или скраћено пословно име и сједиште како је уписано у одговарајући регистар (члан 7),

б) продаје производе потрошачима који у предвиђеном року трајања и у складу са сврхом и прописаним условима чувања и коришћења могу угрозити живот и здравље потрошача, животну средину или могу да нанесу штету имовини потрошача (члан 10),

в) даје личне податке о потрошачу трећим лицима, без претходног одобрења потрошача (члан 12),

г) не продаје производе, односно не пружа услуге свим потрошачима под истим условима (члан 13. став 3),

д) врши дискриминацију потрошача на начин из члана 13. **став 10.** овог закона,

ђ) не означи разлоге распродаје или снижења на продајном мјесту, ако производ на распродаји или снижењу јасно и видљиво не означи цијеном прије и цијеном у току распродаје или снижења, ако производ на акцијској продаји јасно, видљиво и читко не означи ријечима „акција“ или „акцијска продаја“, или ако поред цијене производа на акцијској продаји не истакне цијену производа остварену у редовној продаји (члан 14. ст. 2, 4. и 5),

е) производ који је на распродаји, а којем ускоро истиче рок употребе, нема видљиво истакнут крајњи рок употребе, односно ако производи са посебним техничким својствима немају пратећу документацију (члан 15. ст. 1. и 3),

ж) на распродаји физички не одвоји производ са недостатком или грешком, од редовне продаје исправног производа и видљиво не истакне да је ријеч о продаји производа са недостатком или грешком, те сваки појединачни производ посебно не означи (члан 16. став 1),

з) продаје производе којима ускоро истиче рок употребе, а такав производ физички не одвоји од редовне продаје осталих производа и видљиво не истакне да је ријеч о продаји производа којима ускоро истиче рок употребе (члан 16. став 3),

и) играчке и други производи не садрже видна упозорења о опасностима за дјецу при коришћењу производа, као и упозорења о ограничењу коришћења производа намијењених дјецу до одређених година живота (члан 17. став 3),

ј) видљиво не истакне цијену за јединицу мјере производа, назив и тип производа (члан 18. став 2),

к) за производе у расутом стању не истакне цијену за јединицу мјере на паковању или непосредно поред производа (члан 18. став 6),

л) приликом пружања услуга потрошачу испоручује резервне дијелове, а не назначи цијену резервних дијелова и ако продаје умјетничка дјела или антиквитете, а на производ не стави ознаку на основу које се цијена производа може провјерити у цјеновнику (члан 18. ст. 7. и 8),

љ) се не придржава продајне цијене (члан 18. став 12),

м) рок није јасно, видљиво и читко означен на омоту производа који има прописани рок употребе (члан 21. став 2),

н) продаје производ који због својих својстава не одговара уобичајеној употреби и прописаном квалитету (члан 21. став 3),

њ) исправе нису написане јасно, видљиво и читко на једном од језика конститутивних народа који је у службеној употреби у Републици (члан 23. став 2),

о) производ продаје са оригиналним омотом или амбалажом, а на захтјев потрошача производ посебно не замота (члан 24. став 1),

п) **на продајном мјесту видно не истакне обавјештење о начину и мјесту рекламације и ако на том мјесту не држи Књигу рекламација (члан 25. став 3),**

р) не поступи у складу са чланом 26. став 1, чланом 27. став 1. овог закона,

с) не преузме производ од потрошача о свом трошку и не пошаље га на сервис, те га исправног не врати потрошачу (члан 30),

т) не поступи у складу са чланом 31. став 1. овог закона,

ћ) декларација не садржи податке из члана 33. став 3. овог закона,

у) за технички сложене производе не утврди и у техничком упутству не наведе рок обезбијеђеног сервисирања, и не изврши снабдијевање тржишта резервним дијеловима, прибором и другим производима без којих се тај производ не може употребљавати према предвиђеној намјени (члан 36. став 1),

ф) овлашћене сервисе и тржиште редовно не снабдијева потребном врстом и количином резервних дијелова (члан 37. став 1),

х) поступи супротно члану 40. став 4. овог закона и потрошачу не саопшти битне информације, односно ако поступи супротно чл. 39, 41. и 42. овог закона,

ц) за пружену јавну услугу, благовремено и без накнаде потрошачу не изда одговарајући рачун, који садржи све потребне податке и не омогућавају потрошачу провјеру обрачуна пружене услуге (члан 46. став 4),

ч) у најмање једном гласилу који се дистрибуира на цијелој територији Републике **и на својој интернет страници, ако је има,** не објави услове и промјене услова из члана 47. став 1. овог закона (члан 47. став 2),

џ) не обрачунава потрошњу електричне енергије, топлотне енергије, гаса, воде и слично, на основу стварних испорука, читаних на мјерном уређају потрошача (члан 49. став 1),

ш) рачун за пружене телекомуникацијске услуге не садржи све потребне податке који потрошачу омогућавају провјеру исправности обрачуна пружених услуга (позивани број са којим је остварена веза, вријеме трајања позива, број импулса и износ) у обрачунском периоду и ако се рачун за пружање јавне услуге потрошачу не достави посебно за сваку услугу (члан 50. ст. 1. и 2),

аа) ако поступи супротно обавези обавјештавања из члана 62. став 1. овог закона,

аб) за вријеме уговарања, а најкасније прије испоруке, не достави потрошачу обавјештење у писаној форми или другом трајном носачу записа са свим подацима из члана 62. овог закона (члан 63. став 1),

ав) не испоручи производ или не пружи услугу у року од 15 дана од дана када му је потрошач послао наруџбу (члан 66. став 1),

аг) уговор о туристичком пакет-аранжману не закључи у писаној форми или на трајном носачу записа, и ако уговор не садржи све законом прописане податке (члан 85),

ад) програм путовања не уручи кориснику туристичке услуге прије закључења уговора (члан 86. став 5),

ађ) поступи у супротности са обавезом информисања из члана 87. став 1. овог закона,

ае) уговор не садржи све одредбе из програма путовања који је лично уручен потрошачу (члан 87. став 3),

аж) не обавијести потрошача о свакој промјени података из члана 86. овог закона у примјереном року прије закључења уговора, у писаној форми или на трајном носачу записа који је лако доступан потрошачу (члан 88. став 2),

аз) у тренутку закључења уговора или непосредно након његовог закључења, не изда потрошачу потврду о путовању (члан 89. став 1),

аи) не информише потрошача о повећању цијене и ако повећава уговорену цијену у периоду од 20 радних дана прије уговореног датума поласка на путовање (члан 90. ст. 3. и 5),

ај) прије уговореног дана почињања путовања утврди да је принуђен да измијени поједине битне одредбе уговора, као што су цијена, дестинација, превозно средство, карактеристике или категорија превоза, датум почињања путовања, врсту, локацију, категорију или ниво удобности смјештаја, а те измјене без одгађања не саопшти потрошачу, у писаној форми или на трајном носачу записа који је лако доступан потрошачу (члан 93. став 1),

ак) у случају раскида уговора прије поласка на путовање, потрошачу не рефундира капару коју је уплатио и то у року од 30 дана од дана пријема писаног обавјештења потрошача (члан 93. став 5),

ал) након почињања путовања утврди да потрошачу нису пружене, односно да неће бити у могућности да потрошачу пружи услуге у складу са уговором, а потрошачу не понуди друге одговарајуће услуге до окончања путовања без додатних трошкова за потрошача, као и не исплати евентуалну разлику у цијени између уговорених и пружених услуга, односно ако потрошачу не надокнади трошкове који су последица измјене након поласка на путовање, као и не обезбиједи бесплатан повратак одговарајућим превозним средством у мјесто поласка или друго мјесто о којем се договори са потрошачем (члан 94. ст. 1. и 2),

аљ) поступи супротно обавезама из члана 95. ст. 1, 2. и 8. овог закона,

ам) не предузме све неопходне мјере у случају раскида уговора, а посебно у вези са повратком потрошача ако је повратна карта била уговорена (члан 103),

ан) потрошача у примјереном року прије закључења уговора о временски подијељеном коришћењу непокретности тачно и потпуно не обавијести о подацима наведеним у стандардним информативним обрасцима за уговоре о временском коришћењу непокретности (члан 106. став 1),

ањ) након потписивања уговора о временском коришћењу непокретности у туризму потрошачу не преда најмање један примјерак потписаног уговора (члан 109. став 2),

ао) не поступи по обавези обавјештавања из члана 110. став 2. овог закона и

ап) потрошачу не пружи помоћ приликом препродаје временски подијељеног коришћења непокретности, односно дугорочног производа за одмор (члан 117. став 1).

(2) Новчаном казном од 800 КМ до 4.000 КМ казниће се за прекршај из става 1. овог члана одговорно лице у правном лицу.

(3) Новчаном казном од 1.000 КМ до 5.000 КМ казниће се за прекршај из става 1. овог члана трговац организован као предузетник.

Члан 147.

(1) Новчаном казном од 1.000 КМ до 5.000 КМ казниће се за прекршај трговац као правно лице, ако:

а) даје посебне услове продаје за поједине производе или појединим групама потрошача, а те услове јасно не истакне на продајном мјесту, у складу са прописом из области трговине (члан 13. став 4),

б) је проценат снижења цијена објављен у распону, а највећи проценат снижења се не односи најмање на једну петину вриједности свих производа на распродаји (члан 14. став 3),

в) производи који се нуде потрошачу нису изложени, доступни, мјерљиви и снабђени потребном документацијом, у складу са законом (члан 15. став 2),

г) не упозна купца са чињеницом у чему се састоји недостатак или грешка на производу (члан 16. став 2),

д) продајна цијена и цијена за јединицу мјере нису јасно, видљиво, читко и недвосмислено написане на производу, односно омоту, те на продајном мјесту производа и услуге, као и на производу у излогу, као и ако су на производу, осим продајне цијене, истакнуте друге цијене (члан 18. ст. 3. и 4),

ђ) у прилогу уз рачун не назначи да је ријеч о роби која је употребљавана, поправљана или са недостатком, односно чија су употребна својства и карактеристике на други начин ограничена и ако не омогући потрошачу провјеру исправности зарачуног износа у односу на квалитет и количину купљеног производа, односно пружене услуге (члан 18. ст. 10. и 11),

е) не обезбиједи цјеновник услуга истакнут у продајном, односно пословном простору, лако доступан потрошачу, ако уз цијену услуге не наведе врсту и обим услуга и ако наплаћује издавање и слање опомена потрошачу ради наплате доспјелих новчаних потраживања (члан 18. ст. 10, 13, 16. и 19),

ж) потрошача, на његов захтјев, не упозна са својствима понуђеног производа, односно ако на изабраном узорку производа не прикаже рад и својства производа и докаже његову исправност или потрошачу не да детаљна упутства и објашњења о производу који продаје (члан 22. ст. 1. и 2),

з) превод исправа из члана 23. став 1. овог закона није идентичан оригиналном тексту (члан 23. став 3.),

и) уколико поступи супротно члану 24. ст. 2, 3, 4. и 5. овог закона,

ј) не одговори на рекламацију потрошача у року од осам дана од дана пријема рекламације, ако не води и не чува Књигу рекламација, најмање годину дана по истеку пословне године за коју се води Књига рекламација и ако трговац приговоре које прими путем поште или електронским путем не евидентира и не одложи у Књигу рекламација по редослиједу пријема, потрошачу без одгађања не достави писмену или електронску потврду пријема приговора (члан 25. ст. 4, 5. и 7),

к) поправку или замјену не изврши у примјереном року, односно не дуже од 30 дана од дана подношења захтјева, те ако не плати све трошкове у вези са отклањањем недостатка (рад, материјал, преузимање, испорука и слично), (члан 26. став 2),

л) не поступи у складу са обавезом поврата износа на основу камата из члана 27. став 6. овог закона,

љ) оспорава недостатак, а потрошачу не одговори у писаној форми у року од осам дана од пријема захтјева (члан 28. став 2),

м) оштети или поквари производ који је примио на поправку, одржавање или дораду, а о властитом трошку не поправи оштећење, односно отклони квар у року од три дана од дана пријема рекламације (члан 31. став 2),

н) након престанка производње не обезбиједи набавку резервних дијелова ради одржавања производа, односно ако нема сопствени сервис у Републици, а за технички сложене производе не обезбиједи списак правних и физичких лица (сервиса) које је овластио за пружање услуга (члан 36. ст. 3. и 4),

њ) поступи супротно члану 40. став 3. овог закона,

о) поступа у складу са агресивном пословном праксом из члана 44. овог закона,

п) потрошачу не достави детаљну спецификацију рачуна без накнаде (члан 46. став 5),

р) потрошачу не достави без наплате, образац уговора који ће садржавати услове уговора (члан 48. став 1),

с) на захтјев потрошача, онемогући уградњу одговарајућег мјерног уређаја, на основу пројекта о техничкој изводљивости и у складу са општим условима за испоруку и снабдијевање (члан 49. став 2),

т) поступи супротно члану 51. овог закона,

ћ) потрошачу након испоруке производа или пружене услуге не обрачуна и исплати камате по стопи пословне банке трговца за орочене штедне улоге на три мјесеца, ако је рок испоруке дужи од 30 дана (**члан 19. став 2**),

у) се потрошачу не легитимише идентификационом картицом (члан 55. став 2),

ф) потрошачу не достави писано обавјештење о праву на једнострани раскид уговора, обавјештење не садржи име, односно фирму трговца, његову адресу, датум слања обавјештења, податке потребне ради идентификације уговора, уговорне стране, те предмет уговора и његову цијену, као и рок за раскид уговора, ако обавјештење није истакнуто и написано на исти начин као и остале одредбе уговора, уколико је обавјештење о праву на раскид саставни дио уговора (члан 57. ст. 1, 2. и 3),

х) обавјештење није сачињено у прописаној форми (члан 62),

ц) на прикладан начин не обавијести потрошача о времену и начину отпреме и то непосредно након отпреме производа (члан 63. став 2),

ч) не изврши обавезу испоруке наручене робе или услуге због тога што је нема или му није на располагању, а о томе не информише потрошача, нити му извршити поврат уплаћеног износа најкасније у року од 15 дана од дана кад је примио информацију о немогућности испоруке (члан 66. став 2),

ц) поступи супротно члану 68. овог закона,

ш) поступи супротно члану 72. став 1. овог закона,

аа) уговор о туристичком пакет-аранжману не садржи све одредбе из програма путовања који је лично уручен потрошачу и ако на јасан и на разумљив начин не обавијести потрошача о подацима из члана 87. став 1. овог закона, без наплате посебне накнаде, у писаној форми или другом трајном носачу записа који је лако доступан потрошачу, текстом који је исписан симболима и исте величине као у уговору (члан 87. ст 3. и 4),

аб) не обавијести потрошача о свакој промјени података из члана 85. овог закона у примјереном року прије закључења уговора средством комуникације на даљину којим је потрошач извршио резервацију (члан 88. став 3),

ав) потврда не садржи податке из члана 89. став 2. овог закона, и не поступи у складу са чланом 89. ст. 3. и 4. овог закона,

аг) поступи супротно члану 90. став 1. и члану 100. ст. 2. и 3. овог закона,

ад) не поступи у складу са чланом 93. став 2. овог закона,

ађ) у року од 14 дана од дана почињања путовања не обавијести потрошача о имену, адреси и телефонском броју породице домаћина, и имену, адреси и телефонском броју одговорног лица коме ученик, односно студент може да се обрати за помоћ у мјесту боравка у иностранству (члан 95. став 3),

ае) обавјештење не достави потрошачу без накнаде, у писаној форми или на трајном носачу записа који је лако доступан потрошачу, на јасан и разумљив начин (члан 106. став 2),

аж) не предочи измјене уговора прије његовог закључења, на папиру или другом трајном носачу података приступачном потрошачу, уз обавезу да се измјене назначе у уговору (члан 107. став 2),

аз) поступи супротно члану 108. и члану 109. ст. 4. и 5. овог закона и

аи) потрошачу не пошаље захтјев за плаћање сваке рате у писаној форми или на трајном носачу записа, најкасније 14 дана прије дана њеног доспијећа (члан 116. став 3).

(2) Новчаном казном од 500 КМ до 2.500 КМ казниће се за прекршај из става 1. овог члана одговорно лице у правном лицу.

(3) Новчаном казном од 500 КМ до 2.500 КМ казниће се за прекршај из става 1. овог члана трговац организован као предузетник.

Члан 147а.

(1) Новчаном казном од 1.000 КМ до 5.000 КМ казниће се за прекршај трговац као правно лице, ако:

а) у продајном простору или путем поште или путем електронских средстава комуникације не омогући подношење рекламација, на начин прописан овим законом или посебним прописима (члан 13. став 10),

б) зарачунава издавање рачуна (члан 18. став 9),

в) су истакнуте цијене двосмислене, нејасне, невидљиве и нечитке, ако цијене не истакне у облику каталога услуга с цијенама, посебне брошуре или проспекта с недвосмисленим описом услуга с цијенама и на други одговарајући начин, ако нуди вршење услуга у посебном одјељењу продајног објекта, а цјеновник услуга не истакне у том одјељењу и ако се услуга пружа изван пословних просторија трговца, а у цијени услуге не истакне све припадајуће трошкове (члан 18. ст. 14, 15. и 18),

г) након истека рока из члана 47. став 6. овог закона потрошачу поднесе захтјев за плаћање потраживања и

д) на захтјев потрошача или овлаштеног удружења за заштиту потрошача не достави бесплатно услове који нису објављени на интернет страници трговца (члан 47. став 7).

(2) Новчаном казном од 500 КМ до 2.500 КМ казниће се за прекршај из става 1. овог члана одговорно лице у правном лицу.

(3) Новчаном казном од 500 КМ до 2.500 КМ казниће се за прекршај из става 1. овог члана трговац организован као предузетник.